Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32385

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (UUMÖ), mükemmeliyetçili?in çok boyutlu yap?s?n? de?erlendirmek üzere Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle bireylerin kendilerine yönelik yüksek standartlar? belirlerken gösterdikleri **uyumlu** (pozitif) ve **uyumsuz** (negatif) mükemmeliyetçilik e?ilimlerini ay?rt etmeyi amaçlar. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, psikolojik dan??manl?k ve rehberlik alan?nda mükemmeliyetçilik ara?t?rmalar?na temel sa?lamaktad?r. Ölçe?in uyumsuz mükemmeliyetçilik boyutlar?; Hatalara Duyarl?l?k, ?artl? Benlik Sayg?s?, Saplant?l? Davran?? ve Onay Gereksinimi olarak belirlenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Mükemmeliyetçilik, **uyumlu mükemmeliyetçilik**, **uyumsuz mükemmeliyetçilik**, psikometrik ölçek, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, do?rulay?c? faktör analizi, Asl? Uz Ba?.

Yazarlar

Asl? Uz Ba?

Amaç

Ölçe?in temel **amac?**, mükemmeliyetçilik yap?s?n?n temel boyutlar?n? Türk kültürüne uygun bir ?ekilde ölçmek ve bu boyutlar?n psikolojik uyumla ili?kisini incelemektir. Bu uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?in teorik olarak varsay?lan dört boyutlu yap?s?n?n Türkçe örneklemde de geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçülüp ölçülmedi?ini belirlemek için yap?lm??t?r.

UUMÖ, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere bireylerin mükemmeliyetçi e?ilimlerinin hangi yönde (yap?c? m? yoksa y?k?c? m?) oldu?unu tespit etme imkan? sunarak, özellikle psikopatoloji riskini ta??yan uyumsuz mükemmeliyetçilik boyutlar?na odaklanmay? kolayla?t?rmaktad?r.

Yap?

Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i, mükemmeliyetçili?in özellikle **uyumsuz** yönlerini temsil eden dört temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu boyutlar, bireyin yüksek standartlara ula?ma çabas?n?n olumsuz sonuçlar?n? yans?t?r ve toplam 25 maddeden meydana gelir. Alt boyutlar ve madde say?lar? ?unlard?r:

Hatalara Duyarl?l?k (9 madde): Hata yapmaktan a??r? derecede korkma ve hatalar? ki?isel ba?ar?s?zl?k olarak alg?lama e?ilimi.
?artl? Benlik Sayg?s? (6 madde): Bireyin benlik sayg?s?n?n yaln?zca ba?ar?ya veya mükemmel performansa ba?l? olmas? durumu. Bu, ba?ar?s?zl?k durumunda benlik de?erinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

ciddi ?ekilde dü?mesine yol açar.
Saplant?l? Davran?? (6 madde): Mükemmeliyet hedeflerine ula?mak için a??r?, esnek olmayan ve tak?nt?l? davran??lar sergileme e?ilimi.
Onay Gereksinimi (4 madde): Ba?kalar?ndan takdir ve **onay** alma ihtiyac?n?n yüksek olmas? ve performans?n büyük ölçüde d??sal beklentilere göre düzenlenmesi.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal **geçerli?i**, dört boyutlu modelin Türk örneklemine uyumunu de?erlendirmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstermektedir. Ölçekteki maddelerin faktör yükleri .252 ile .728 aras?nda de?i?mektedir, bu da maddelerin ilgili boyutlar? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Hesaplanan temel uyum indeksi de?erleri ?öyledir:

Ki-kare de?eri (x^2): 400.96 (Serbestlik Derecesi sd = 267)
Kök Ortalama Kare Hata Yakla??m? (RMSEA): .04 (?yi uyum)
?yilik Uyum ?ndeksi (GFI): .90
Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi (AGFI): .87
Kök Ortalama Art?k Kare (RMR): .06
Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Art?k Kare (S-RMR): .06
Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI): .93

Bu istatistiksel sonuçlar, ölçe?in teorik olarak varsay?lan dört faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir. Alt boyutlara ili?kin iç tutarl?l?k katsay?lar? .51 ile .66 aras?nda de?i?mektedir. Bu de?erler, özellikle baz? alt boyutlar?n (daha az madde içerenler) orta düzeyde bir güvenirlik sergiledi?ini göstermektedir.

Ölçe?in toplam puan?n?n iç tutarl?l?k katsay?s? ise, ölçe?in iki faktörlü (uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik) yap?s? ba?lam?nda .78 ile .81 olarak hesaplanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in genel puan?n?n ve iki faktörlü yap?s?n?n, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in dört boyutlu modelinin veri ile uyumu do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. DFA, Hatalara Duyarl?l?k, ?artl? Benlik Sayg?s?, Saplant?l? Davran?? ve Onay Gereksinimi olmak üzere dört faktörün birbirinden ayr???k ve anlaml? oldu?unu kan?tlam??t?r.

Uyum indekslerinin (özellikle CFI=.93 ve RMSEA=.04) yüksek uyumu, Uz-Ba? (2010) taraf?ndan yap?lan uyarlaman?n, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? Türk örnekleminde ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Ayr?ca, faktör yüklerinin .252 ile .728 aras?nda olmas?, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymaktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Yaz?l? Anket (Written Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler ve Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri

Population Details: Ölçek, psikolojik dan??manl?k ve rehberlik alan?nda ö?renim gören veya genel yeti?kin popülasyonu üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Ölçek, 4'lü Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?r. Cevap seçenekleri 1= Tamamen benden farkl? ile 4= Tamamen bana benziyor aras?nda de?i?mektedir. Ölçek toplam 25 maddeden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Mükemmeliyetçilik, psikometri, **uyumsuz mükemmeliyetçilik**, Likert ölçe?i, yap?sal e?itlik modellemesi, psikolojik dan??ma, Asl? Uz Ba?, psikopatoloji.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: asli.uzbas@deu.edu.tr

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi, ?zmir, Türkiye

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2010 y?l?nda Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Asl? Uz Ba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: asli.uzbas@deu.edu.tr.

Kaynaklar

Uz-Ba?, A. (2010). Uyumlu-Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?. *Türk Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Dergisi, 4* (34), 128-138. Makalenin orijinal ba?lant?s?: pdrdergisi.org.

Önemli Not: Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: uyumlu-uyumsuz-mukemmeliyetcilik-olcegi-toad.pdf

Uyumlu Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Hatalara Duyarl?l?k (9m)
?artl? Benlik Sayg?s? (6m)
Saplant?l? Davran?? (6m)
Onay Gereksinimi (4m)

ARABPSYCHOLOGY.COM